

Wat is vogelgriep?

- Vogelgriep of aviaire influenza is een vogelziekte, veroorzaakt door een influenzavirus type A
- Het subtype H5N1 van dit virus komt vooral voor bij vogels en infectie kan variëren van een milde ziekte zonder sterfte tot een hoog fatale, zich snel verspreidende epidemie (hoogpathogene aviaire influenza, HPAI), afhankelijk van de virusstam, de gastheer en stressfactoren in de omgeving
- Watervogels zijn resistenter tegen vogelgriep dan pluimvee, waarbij de infectie meestal fataal is
- Overdracht op zoogdieren, inclusief de mens, komt sporadisch voor, en in dat geval heeft de infectie een hoge morbiditeit en mortaliteit
- Infecties bij katten zijn uiterst zeldzaam, er zijn slechts een paar bevestigde gevallen bekend van de ziekte in Europa

Infectie

- Katten kunnen geïnfecteerd worden via inademing en orale opname (bijvoorbeeld door het eten van besmette vogels)
- De belangrijkste voorwaarde voor infectie is dat de kat in een gebied woont waar een H5N1-infectie werd bevestigd in vogels. Bovendien moet de kat:
 - toegang hebben buitenshuis tot een omgeving waar watervogels voorkomen, of
 - contact hebben met pluimvee of rauw pluimveevlees, of
 - nauw contact hebben met een H5N1-besmette, zieke kat tijdens de eerste week na de infectie
- Er is geen bewijs dat katten een rol spelen bij een zoönotische infectie. Tot dusver (september 2008) werd geen virusoverdacht van katten naar mensen beschreven

Klinische verdenking

- Het risico op besmetting dient beoordeeld te worden. Een hoogrisico situatie is bijv. de bevestiging van gevallen bij wilde vogels of pluimvee in een regio, in combinatie met katten met uitloop
- De klinische verschijnselen bij katten omvatten koorts, sufheid, dyspnoe, conjunctivitis en een snelle dood. Neurologische verschijnselen (cirkelen, ataxie) zijn ook beschreven

Diagnose

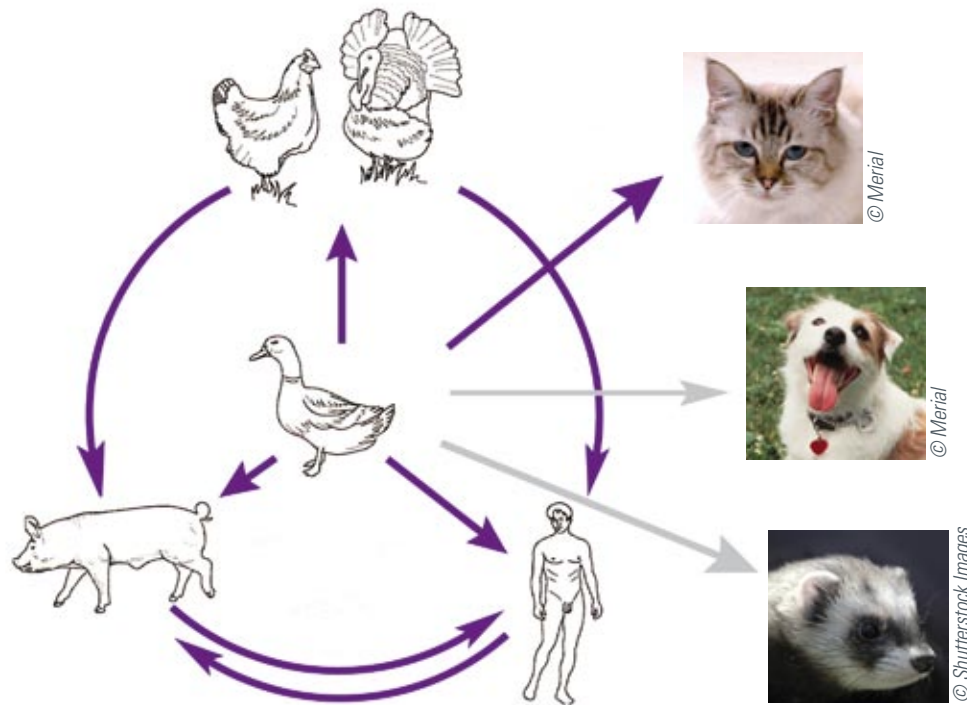
- De veterinaire autoriteiten dienen geïnformeerd te worden en het diagnostisch laboratorium dient geraadpleegd te worden voor nadere instructies
- Swabs van de orofarynx, neusholte en/of rectum of fecale monsters van verdachte gevallen dienen opgestuurd te worden voor PCR en/of virusisolatie. Katten dienen voor het nemen van swabs gesedeerd te worden om het risico op besmetting te minimaliseren
- Post-mortem monsters van de longen en de mediastinale lymfeklieren dienen in een 10% formol-fysiologisch zoutoplossing bewaard en verstuurd te worden
- De kat en/of de monsters dienen met grote voorzichtigheid gehanteerd te worden (markeer de plastic testbuisjes met een alcoholvaste stift en veeg ze met alcohol af alvorens ze in een plastic zakje te plaatsen)

Ziektemanagement

- Houd katten met een verdenking op H5N1 in strikte isolatie, met 'barrier nursing'
- Minimaliseer het fysieke contact en draag steeds handschoenen, een mondkapje en een beschermbril bij het manipuleren van de kat
- Het virus is gevoelig voor gangbare desinfectantia
- Voordat de kat naar de praktijk wordt gebracht, moet de eigenaar de kat in een gescheiden kamer houden. Eigenaars dienen fysiek contact te vermijden en kattenbakken, eet- en drinkbakjes, manden en ander potentieel besmet materiaal te ontsmetten

Vaccinatie & ziektepreventie

- Er bestaan geen vaccins voor katten
- Om het risico op H5N1 infectie bij katten te minimaliseren, dienen de eigenaars hun katten geen rauw pluimveevlees te voeren en de epidemie nauw te volgen via de nationale media
- In het geval van een verdachte of bevestigde infectie met H5N1 vogelgriep in de nabijheid dienen eigenaars hun katten binnen te houden tot verdere informatie beschikbaar is en de officiële maatregelen op te volgen

Afbeelding met toestemming uit "Clinical virology of swine," 2005, door E. Thiry, Uitgeverij Point Vétérinaire, Rueil-Malmaison, Frankrijk.

Wilde vogels, en vooral watervogels, zijn een natuurlijk reservoir van de influenzavirussen.

De virussen kunnen ook worden overgedragen aan andere vogels door contact met besmette vogels en mest. Inerte voorwerpen met hoge concentraties van het virus, zoals: besmette kleding, schoeisel, voertuigen en voedsel, kunnen eveneens de infectie overdragen.

Minder vaak worden vogelgriepvirussen overgedragen aan andere diersoorten – varkens, paarden en zeezoogdieren. De overdracht van het aviaire influenzavirus of hybriden van aviaire en humane virussen op de mens, kan optreden via varkens als tussengastheer.

Voorbeeld van een natuurlijke H5N1 infectie bij een kat

Tijdens de uitbraak in het begin van 2004, traden ziekteverschijnselen op bij een kat die 5 dagen ervoor een dode duif had gegeten.

Symptomen

- 41 °C
- Depressief
- Convulsies en ataxie
- Sterfte 2 dagen na begin van de ziekte

Histopathologie

- Congestie van het cerebellum, conjunctivitis, longoedeem, pneumonie, congestie van de nieren, bloedingen in de darmserosa

Virologie

- Volledige sequentie van de feline H5N1 stam
- Overeenkomst met de H5N1 stam van de duif en van stammen verbonden met de uitbraken in Thailand in 2004

Songserm T et al. *Emerg Infect Dis* 2006;12(4):681-683

